

In memory of Yehuda Dov ben Yosef z"l, father of
Joe Waiman, on his first yartzheit

Torah Bytes

A weekly Dvar Torah on the Parsha by Rabbi Dovid Horwitz
and the Rabbanim of the RCK Bo 5786

Shabbat Times
16:46 17:45

Issue: 122

This week's parsha describes the Jewish people's exodus from Egypt. Before the final plague was inflicted upon the Egyptians. Moshe instructed Paroah that "Kachatzot halaiyla", around midnight, Hashem would kill all firstborn Egyptians throughout the land.

The medrash contrasts the word "kachatzot" here, to the word "bachatzl", at midnight, that the Torah uses later when it describes the plague as it actually unfolded. Why did Moshe use the words, "around midnight" and the Torah used the words "at midnight?" The medrash explains that although Hashem knows when midnight strikes and therefore the plague truly occurred exactly then, human beings could not know exactly when midnight was, since they did not have timepieces that could tell them precisely when midnight occurred. Had Moshe prophesized that the plague would take place precisely at midnight "kachatzot", the people may have thought that it took place a few minutes after midnight, accusing Moshe (and perhaps Hashem) of being a liar!

Because Moshe did not want such a chilul Hashem to occur during the most miraculous of plagues, he left a bit of ambiguity in his prophecy, saying that the plague would occur around midnight!

We see from here the level of heresy that still existed in Egypt. Moshe had already been accurate the previous nine plagues, and the killing of the first born did indeed take place, so what difference would it make if the plague took place at 12:00 am or at 12:02 am?

Moshe did not want to give the wicked Egyptians, who's goal it was to deny Hashem to whatever degree they could, fuel to doubt Hashem even one iota! Therefore, Moshe told Paroah and the Egyptians that the plague would strike approximately at midnight.

I am curious as to what Moshe told the Jewish people when he told them to prepare for the plague. He certainly addressed them, for he needed to instruct them on the laws of korban Pesach and Pesach seder that took place that night. Did Moshe, when he prophesized the plague to the Jews, use the word "kachatzot", approximately midnight, or "bachatzl", at midnight precisely?

I venture that Moshe used the same expression with the Jews as he did with the Egyptians, for the medrash later reveals that the level of faith

that the Jewish people were on, was not much better than that of the Egyptians. When the Jews were trapped at the Yam Suf and Moshe wanted to split the sea, the angels complained to Hashem, "Why are you saving the Jews and destroying the Egyptians. These are idol worshippers and these are idol worshippers!"

Moshe knew that the level of faith that the Jewish people were on was also very low and certainly he would not use a language that would leave the people doubting the accuracy of the prophecy.

Seeing as their newfound faith was weak at best, and as the angels claim later that the Jews were idol worshippers, why *did* Hashem save the Jewish people? The answer can be found at the end of the parsha. On seder night, we read about the four sons. The wicked son, the simple son, the wise son, and the son who doesn't know how to ask. These sons are derived from the four places in the Torah where it describes a father relating the story of Egypt to his son. Three out of those four passages are in this week's parsha! The wicked son, the son who doesn't know how to ask, and the simple son are covered in our parsha. The wise son is discussed in Devarim. The order in which the three sons appear in our parsha is enlightening. First the wicked son, then the son who doesn't know how to ask, then the simple son.

It would appear that the Torah is suggesting a progression of sorts, reflective of where the people were holding in their faith. First they were "wicked", lashing out against the mitzvot that were being thrust upon them, as they asked, "What is all of this toil to you?" Later, they were no longer hostile but not particularly interested either. They did not ask "why?" but they also did not ask "why not?" Later still, they progressed to the degree that they showed a simplistic interest in Judaism, "What is this?" until eventually they grew to the degree that in the book of Devarim, they are wise and want to know all of the details of the Torah and its mitzvot.

This is the reason why Hashem saved the Jews and not the Egyptians. Although the Jews were rebellious and idolatrous at first, they showed potential and a willingness to learn and to grow. Moshe needed to start with them as well with "kachatzot" but they grew and grew until they all became wise sons, able to hear the words "bachatzl halaiyla!"

RCK RA'ANANA COMMUNITY KOLLEL

SUMMER KOLLEL

JUNE 16 - JULY 15

JOIN FOR A MONTH OF TORAH AND GROWTH

Rabbi Raphael Stohl
Rosh Kollel

Mashgiach, Yeshiva of South Florida
Director, Katz Yeshiva High School
Masmidim Program

All expenses paid:

- Housing
- Food
- Tiyulim

For Bachurim, post-shana aleph & above

- Spend a summer learning in Israel
- Two sedarim + evening chavrusas with community members
- Accessible and warm avreichim and rabbeim
- Activities and tiyulim
- Be part of a vibrant beis medrash & community

TO APPLY

For more information:
RCKollel@gmail.com

In loving memory of
Melech ben Aharon Leib

7:00-7:45pm

DOR L'DOR LEARNING

CONNECT - LEARN - GROW WITH YOUR SON!

GUIDED LEARNING PROVIDED

EVERY MOTZEI SHABBOS 7:00-7:45PM

WEEKLY RAFFLE WITH GREAT PRIZES!

ENJOY PIZZA!

RCK RA'ANANA COMMUNITY KOLLEL
Ahuza 198, Raanana

For fathers & sons ages 5+

Join us!

NEW! NIGHT SEDER LEARNING PROGRAM

FROM IYUN 2 HALACHA
Real Questions Learned Real Well

- Learn with a chavrusa, an RCK rabbi or on your own
- Prepared sources on engaging & practical topics
- Short shiurim to summarize & enhance your learning

SUN & WED NIGHTS

8:30 - 9:30pm
Maariv 9:30pm
RCK, Ahuza 198

When the Needy Come Knocking
The Laws of Tzedakah

Soups from 'Pastaria' on Sunday nights!

RA'ANANA COMMUNITY KOLLEL
With prayers of success for our soldiers

Shabbat Times
16:46 17:45

Torah Bytes

A weekly Dvar Torah on the Parsha by Rabbi Dovid Horwitz
and the Rabbanim of the RCK Bo 5786

Issue: 122

Ask the Rabbi

Rosh Beit Midrash: Rabbi Shabtai Yogel

For questions: **0584810910**

Question: Is one allowed to clap his hands on Shabbat?

Answer: Chazal prohibited clapping on Shabbat because of the concern that one might come to fix or adjust a musical instrument.

However, among Ashkenazim there are those who are lenient, especially when the clapping is part of prayer or Shabbat songs. Even so, many are careful to clap in an unusual way, meaning with a slight change from normal clapping.

Clapping that is not done to a rhythm, such as clapping to wake someone up, or applauding a speaker at the end of a talk, is permitted according to all opinions, including for Sephardim.

Question: I saw that you can buy an oven with a Shabbat mode that is advertised as working like a Shabbat hot plate. What does that actually mean?

Answer: An oven with Shabbat mode, approved by a reliable halachic institute, means that opening or closing the oven door does not turn the heating elements on or off and does not cause any electrical changes.

Because of this, you may place fully cooked food in the oven before Shabbat, and during the Shabbat meal you can open and close the oven door without any concern of breaking Shabbat.

However, you may not use the oven on Shabbat morning to heat up food, even if the food is fully cooked and dry, because of the halachic rule known as chazarah, returning food to a heat source.

Therefore, when advertisements claim that an oven with Shabbat mode can fully replace a Shabbat hot plate, this is misleading and not accurate.

Question: After I already heard Havdalah in the synagogue, may I make Havdalah again at home for my wife and daughters?

Answer: For Sephardim, the answer is yes.

For Ashkenazim, however, the Rema was concerned about opinions among the early authorities that women are exempt from the mitzvah of Havdalah. According to those views, the concept of mutual obligation (areivut) does not apply, and therefore a man cannot make Havdalah again only for women.

This creates two concerns: first, that he may not actually fulfill their obligation for them, since areivut would not apply; and second, that it could result in a blessing said in vain.

However, women may make Havdalah for themselves. If they are uncomfortable drinking the wine, the man may drink it for them.

Therefore, for Ashkenazim, the recommended solution is to have intention not to fulfill one's obligation with the Havdalah in the synagogue, so that he can later make Havdalah at home and fulfill the obligation for himself and his family.

Question: Does a food thermometer used to measure the temperature of food require immersion in a mikveh?

Answer: It appears that a food thermometer is exempt from immersion, since it is not considered a utensil used for eating. Even though it comes into contact with food during cooking, it does not directly serve in preparing the food. Rather, it is only used to measure temperature in order to know cooking times and similar needs.

The Blood of Life

Rabbi Moshe Ariel Margi

"And you were naked and exposed. I passed by you and saw you struggling in your blood, and I said to you: By your blood you shall live, and I said to you: By your blood you shall live."

Chazal explain that Hashem wanted to redeem the Jewish people, but they were "naked" — lacking mitzvos. Therefore, He gave them two mitzvos connected to blood: the blood of the Korban Pesach and the blood of bris milah. On that night, says the Midrash, the blood of the Pesach mixed with the blood of the milah, and through these two bloods they were redeemed. This raises a question, since Chazal also teach that Israel was redeemed because they did not change their names, language, or clothing. If so, they already had merit. Rav Pinkus explains that these teachings are not contradictions but parts of one picture. "In the merit of righteous women" means that despite fear, suffering, and slavery, Jewish women continued to bring children into the world, creating a nation that could be redeemed.

RAANANA COMMUNITY KOLLEL

Shacharit

7:00 8:15

Ahuza 198 Raanana

Minyanim

Mincha

12:50 16:58

Maariv

17:29 18:00

20:00 Join us

"They did not change their names, language, or clothing" means they preserved a clear Jewish identity. But identity alone is not enough to earn redemption. That is why the two mitzvos were needed. The blood of Pesach represents sacrifice and willingness to give everything to Hashem, even one's life. The blood of milah represents something deeper — not dying for Hashem, but living a holy life with Him. Judaism is not only about readiness for mesirus nefesh, but about shaping daily life with kedusha. One without the other is incomplete. Someone willing to die for Hashem but unable to live a life of holiness is missing milah. Someone who lives Jewishly but lacks total devotion is missing Pesach. Only together do they form a complete bond: we are with Hashem in life, and willing to give life if needed. That is why the verse repeats: "By your blood you shall live."

Torah Bytes

דבר תורה שבועי מפי רבני הכולל הקהילתי ברעננה
פרשת בא התשפ"ו

זמני השבת

16:46

17:45

Issue: 122

לשמירה על עם ישראל

שאל את הרב ראש בית המדרש הרב שבתי יגל שליט"א לשאלות 0584810910

שאלה: האם לאחר ששמעתי הבדלה בבית הכנסת אני יכול להבדיל שוב בבית עיבור אשתי ובנותיי?

תשובה: לבני ספרד - כן.

אולם לבני אשכנז - מאחר והרמ"א חשש לשיטות הראשונים הנוקטות שנים פטורות ממצוות ההבדלה, אם כן - לשיטות אלו - לא שייך כאן דין ערבות, ואינך יכול להבדיל שוב רק עבור ויש בזה שתי חששות: (א) שאינך מוציא אותן ידי חובה - כי אין דין ערבות. (ב) ממילא הוא חשש ברכה לבטלה.

אולם הן יכולות להבדיל לעצמן (ואם חוששות לשתות את הכוס - תשתה אתה את הכוס).

ולכן - לבני אשכנז - יש לכוון לא לצאת ידי חובה בהבדלה בבית הכנסת, כדי שיוכל להבדיל בבית ולהוציא את עצמו ואת בני ביתו ידי חובה.

שאלה: האם מד חום שתפקידו למדוד את החום של המאכלים צריך טבילה?
תשובה: נראה שמד החום פטור מטבילת כלים מאחר ואין הוא נחשב 'כלי סעודה' ואף שהוא בא במגע עם האוכל בזמן בישולו, מכל מקום אין הוא משמש באופן ישיר להכנת האוכל אלא רק מאפשר לדעת מה מידת חום האוכל כדי לדעת את משך זמן הבישול וכדומה.

שאלה: ראיתי שניתן לרכוש תנור עם 'מצב שבת' שיכול לשמש בשבת כפלטת. מה הכוונה?

תשובה: תנור עם מצב שבת (עם אישור של מכון הלכתי מוסמך) הכוונה שפתיחת דלת התנור לא משפיעה על הפעלת גופי החימום של התנור. ולכן יהיה ניתן להשאיר מאכלים מבושלים כל צרכם קודם כניסת השבת בתנור, ובמהלך הסעודה לפתוח ולסגור את דלת התנור מבלי חשש של חילול שבת. אך לא יהיה ניתן להשתמש בתנור בשביל לחמם בו מאכלים בשבת בבוקר (אף אם המאכלים מבושלים ויבשים) משום 'גזירת חזרה'. ולכן מה שמפרסמים שהתנור יכול להוות תחליף ל'פלטת שבת' - הוא מידע מטעה ולא מדויק.

שאלה: האם מותר למחוא כפיים בשבת?

תשובה: חז"ל אסרו למחוא כפיים בשבת מחמת הגזירה 'שמא יתקן כלי שיר'. אולם יש מבני אשכנז שמקלים בזה בפרט אם מדובר במחיאית כפיים כחלק מהתפילה וזמירות שבת, ורבים מחמירים למחוא בצורה לא רגילה ('בשינוי'). אולם מחיאית כפיים הנעשית לא לפי קצב מסוים אלא כדי לעורר ישנים או למחוא כפיים לנואם בתום נאומו וכדומה - מותרת לכולי עלמא (גם לבני ספרד).

RCK
RA'ANANA COMMUNITY KOLLEL

Shacharit
7:00 8:15

Mincha
12:50 16:58

Maariv
17:29 18:00 20:00

Ahuza 198 Raanana

Join us

שיעור 'עולמות'
ערבית 20:00
יום חמישי 20:15

אחוזה 198
רעננה

RCK
RA'ANANA COMMUNITY KOLLEL

עם הרב שבתי יגל שליט"א

אבל עדיין בכל הדברים הללו אין סיבה חיובית לגאולה. עצם קיומה של קבוצה שמודעת לזהותה אינו מעניק לה זכות לצאת ממצרים. ולכן נדרשו שתי המצוות: דם פסח ודם מילה.

אלא שגם כאן מתעוררת שאלה: אם די בשתי מצוות הללו כדי להביא לגאולה - מה טעם בהן?
דם פסח מסמל קורבן. הקרבה לה'. נכונות למסור חיים. הקרבת בעל חיים מבטאת אמירה פנימית: אני מוכן ללכת עם ה' עד קצה גבול היכולת - עד מסירות נפש. אך דם מילה מסמל הקרבה מסוג אחר. זהו דם שאינו עוקר חיים, אלא מגדיר רצון. הוא מבטא שיהדות אינה רק מוכנות למות על קידוש השם, אלא בעיקר - נכונות לחיות חיים מלאי קדושה. זהו דם החיים.

ולכאורה אפשר לחשוב שאחד מהם מספיק. יהודי שמוכן לתת לה' הכול - חוץ מהחיים עצמם. יש לו "בכל לבבך" ויש לו "בכל מאורך", אבל אין לו "בכל נפשך". לא יהיה לו דם על המשקוף. הוא לא שורד את הלילה. כי החיים עם ה' הם ברית שמבקשת למלא את כל ההווה. ומן העבר השני - יהודי שליבו בוער באהבת ה', וברגע של ניסיון ימסור את נפשו, אך ביומיום אינו מסוגל לחיות חיי קדושה. באה התורה ואומרת: "וכל ערל לא יאכל בו". מי שלא חקק את הקדושה בחייו - שדם המילה חסר אצלו - גם דם הפסח שלו אינו שלם.

רק בשני הדמים יחד יש אמירה שלמה של עם ה': אנחנו איתך - בחיים, ובמוכנות למסור אותם.
ואמר לך: בְּדַמִּי חַיִּי, ואמר לך: בְּדַמִּי חַיִּי.

דם חיים הרב משה אריאל מרגי שליט"א

"ואת ערם וערְהָ. וְאֶעֱבֹר עָלֶיךָ וְאֶרְאֶה מִתְבַּסֶּסֶת בְּדַמֶּיךָ, וְאָמַר לְךָ: בְּדַמֶּיךָ חַיִּי, וְאָמַר לְךָ: בְּדַמֶּיךָ חַיִּי."

על הפסוק הזה דרש חז"ל מדרש מופלא.

הקב"ה רצה לגאול את עם ישראל, אך ישראל היו "ערומים" - ריקים ממצוות. לכן נתן להם שתי מצוות ששתיהן כרוכות בדם: דם פסח ודם מילה. באותו לילה, כך אומר המדרש, התערב דם קורבן הפסח בדם המילה, ובזכות שני הדמים הללו נגאלו. אלא שהמדרש הזה מעורר קושי.

הרי במקום אחר לימדו אותנו חז"ל שישאל נגאלו בזכות שלא שינו את שמם, לשונם ומלבושם. אם כן, כבר קיימת זכות לגאולה, ולא ניתן לומר שעם ישראל היה "ערום מן המצוות".

הרב פינקוס מברך כאן עומק נפלא.

אפשר להוסיף ולחבר לכך מדרש נוסף: "בזכות נשים צדקניות נגאלו ישראל". ובעצם - שלושת המדרשים אינם סותרים, אלא שלוש זוויות שמשלימות זו את זו. "בזכות נשים צדקניות" - פירושו שבזכות ההתעקשות להמשיך ולהוליד ילדים, למרות האימה, למרות היאור ולמרות תנאי העבדות הקשים, היה בסופו של דבר עם שאפשר לגאול.

"שלא שינו שמם, לשונם ומלבושם" - פירושו שעם ישראל שמר על זהותו. הוא תפס את עצמו כיחידה מובדלת בתוך מצרים, כעם בפני עצמו. זהו תנאי הכרחי אם כל התהליך נועד ליצור אומה שנאמנה לדרך ה'.